

Grabaluz

Dolores 13 Desp. 302 y 303

Mèxico D.F.

8 de gener de 1950

Estimats pares:

Contesto la seva lletra del dia primer d'any. Suposo que en aquest entremig ja hauran rebut la meva carta on acusava ~~intenció~~ la trista notícia de la mort de l'àvia.

Comprenc la seva inquietud per la marxa de la meua nova empresa. Els començaments sempre ofereixen entrebancs, però no pas a la manera europea, sinó a l'americana. M'explicaré: és costum que el tenir la feina necessària, en un negoci així sigui el principal capteniment, però en el nostre cas és al revés, ja que els treballs són per atendre les comandes que tinc en cartera. D'un sol client (la tan repetidament esmentada i benèfica UTEHA) tinc feina per més d'un any dedicant-hi dos torns d'una de les màquines grans, amb la reproducció de la Col·lecció Gustau Doré editada en espanyol per Montaner i Simón, de Barcelona. No és pas, pare, que faci l'optimista perquè vostès estiguin contents, ja que no tot són flors i violes. L'haver d'atendre aquest aspecte del negoci i torejar els vint-i-cinc empleats que ja hi tinc em dona més d'un mal de cap i hi ha vegades que enyoro a la pau del dibuixant. Però les possibilitats econòmiques segueixen temptant-me, i la perspectiva del seu viatge a través d'una col·laboració Sirven Cal-Fer la trobo meravellosa.

Realment, en mètodes de producció estem una mica més avançats aquí que a Catalunya. Es treballa, per als transports, exclusivament a base de la fantàstica pel·lícula "Kodalith", que té una quantitat d'avantatges que, per aquell que l'experimenta per primera vegada, li semblen cosa de màgia. És rapidíssima, té un contrast absolut, i s'asseca amb uns quants segons, només airejant-la amb les mans. El procés de revelat, fixat i rentat ~~requereix~~ requereix únicament quinze minuts, després dels quals ja està llesta per a ésser transportada damunt de la làmina de zinc per mitjà de la premsa pneumàtica. Aquí ningú no usa ja tòrculs per als transports a pressió, i les plaques preparades amb la fórmula americana "Deep-Etch" aguanten més de 100.000 impressions per cada passada. Per això el paper hidrogràfic va fer una certa sensació; el transportista que tenim, que és un xicot molt llest i competent, és el qui més va poder dir-hi de tot el taller: que ell recordava vagament haver sentit parlar d'un paper semblant, però que ja feia molt de temps. Però no es cregui: l'Amèrica surt per tot, i al costat d'aquest

progrés material, és dona el cas que les seleccions fetes a Mèxic surten caríssimes per falta de mà d'obra especialitzada. El més famós seleccionador que hi ha aquí és un alemany que es diu Rau i no s'entén de feina, de manera que quan se li encarrega ~~XXXXXX~~ un treball, cal carregar-se de paciència i esperar bonament que acabi. I cobra el preu que vol: una selecció 13 x 18 cm., a quatre tintes, 150 pesos i els demés tamany a proporció. A part d'ell, inferiors en qualitat, n'hi ha mitja dotzena més que no donen l'abast. Es per això, pare, que aquest problema de les seleccions és realment un problema i caldrà trobar la manera d'aprofitar les fetes a Barcelona, amb o sense paper hidrogràfic.

El pare de la Rosa no ha rebut, encara, la seva magnífica felicitació. Però no cal donar-la per perduda perquè, a desgrat de tot, el correu té encara, de tant en tant, vel·leïtats de temps de guerra. Així que em comuniqui que l'ha rebuda, ja li explicaré la impressió que li ha fet.

Sequipo a mià, perquè a casa no tinc
màquina d'escriure. La Rosa està preparant

un partit per a la neuva (som diumenge, dia 8 de gener) ja que demà compleix un any. Consultat de la voluntat de la data que s'acostava, ja 7 dies que va donar els primers passos solis, i ja camina! Per aquest matí (el del partit d'aniversari) la Rosa no portava les ratlles acostumades. Alé les mans plenes de farina o de llevat - no ho sé ben bé - i està molt atrabada.

Pare: li adjunto els quatre mats
per a l'Agnès. Però mentre transcorre la llarga
tanzada que breuig que passarà abans no rebi el
llibre, li breuig que em doni alguns detalls més. Quins
contes hi ha més, i van il·lustrats, que dir el
més leg, etc. Pare estimat, una abraçada ben
força del seu fill. Moltets benvolguts per al Joan. La Rosa
m'encarrega que els transmeti el testimoni del seu
amor biva!

Pere